

اشاره :

مبالغی که در نتیجه فروش مال توقیف شده یا به طریق دیگر از محکوم علیه وصول می شود به اندازه محکوم به و هزینه های اجرایی به محکوم له داده می شود و اگر زاید باشد بقیه آن به محکوم علیه مسترد خواهد شد .

پرسش : هزینه اجرایی چیست و چگونه وصول می شود ؟
پاسخ : هزینه هایی که برای اجرای حکم ضرورت دارد مانند حق اجرای حکم ، حق الزحمه خبره ، حق حفاظت اموال و ... هزینه های اجرایی نام دارد و عبارتند از :

- ۵٪ (نیم عشر اجرایی) مبلغ محکوم به بابت حق اجرای حکم که پس از اجراء وصول می شود برای مثال اگر محکوم به ۱۰۰۰/۰۰۰ ریال باشد هزینه اجرایی آن ۵۰۰۰ ریال خواهد بود . چنانچه در یک دعوی مالی مانند الزام به تنظیم سند رسمی که خواسته وجه نقد نیست بخواهیم حق اجراء را محاسبه کنیم بهای خواسته که در دادخواست توسط خواهان تعیین می شود مبنای محاسبه قرار می گیرد مگر این که دادگاه قیمت دیگری برای خواسته معین نموده باشد .

- هزینه هایی که برای اجرای حکم ، ضرورت دارد مانند حق الزحمه کارشناس یا حافظ اموال .

پرداخت حق اجراء ۱۰ روز پس از پایان تاریخ ابلاغ اجرائیه به عهده محکوم علیه است ولی در صورتی که طرفین سازش کنند یا بین خود به توافق برای اجرای حکم برسند یک دوم حق اجرا یعنی

نصف ۵٪ دریافت می‌شود و اگر محکوم به ۲۰/۰۰۰ ریال یا کمتر از آن باشد حق اجراء تعلق نخواهد گرفت.

چنانچه محکوم به وجه نقد باشد حق اجراء هم همراه با آن وصول می‌شود و اگر محکوم له بعد از شروع اقدامات اجرایی راساً محکوم به را دریافت کرده باشد و محکوم علیه حاضر به پرداخت حق اجراء نشود حق اجراء از محکوم علیه وصول خواهد شد. حق اجراء باید به صندوق دادگستری پرداخت و در قبال آن رسید دریافت شود و نمی‌توان آن را به مدیر اجراء یا مأمور اجراء پرداخت کرد.

پرسش: در مورد محکوم به غیر مالی هزینه اجراء چگونه محاسبه می‌شود؟

پاسخ: هزینه اجرای احکام تخلیه از عین مستأجره ۳۰٪ اجاره بهای یک ماهه

هزینه اجرای احکام دعاوی غیر مالی از ۱۰/۰۰۰ ریال تا ۵۰/۰۰۰ ریال به تشخیص دادگاه می‌باشد (مانند دعوی استرداد لاشه چک)

پرسش: هزینه اجرای آراء در تصمیمات مراجع غیر دادگستری مانند هزینه‌های ناشی از اجرای آرای هیأت حل اختلاف کار چگونه محاسبه می‌شود؟

پاسخ: اصولاً همانند اجرای احکام محاکم است و در خصوص آرای هیأت حل اختلاف کار مبلغ ۱۰/۰۰۰ تا ۵۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

در پایان این مبحث باید خاطر نشان کرد که هرگاه از تاریخ صدور

اجرائیه بیش از ۵ سال بگذرد و محکوم له عملیات اجرایی را تعقیب نکرده باشد اجرائیه صادره بلااثر خواهد بود .

پرسش : چنانچه محکوم علیه از پرداخت محکوم به خودداری کند و مالی هم از او بدست نیاید چه رفتاری با او خواهد شد ؟

پاسخ : دادگاه او را به پرداخت محکوم به ملزم می کند و چنانچه مالی از او بدست نیاید بنا به تقاضای محکوم له تا زمان پرداخت محکوم به در بازداشت خواهد ماند مگر آن که اعسارش^۱ ثابت شود . در این حالت دادگاه بدو^۲ به ادعای اعسار محکوم علیه رسیدگی می کند و اگر اعسارش ثابت نگردید با تقاضای محکوم له بازداشت می شود . البته اگر در دعوی اعسار ثابت شود که محکوم علیه قادر به پرداخت محکوم به بطور یکجا نیست ولی می تواند به صورت اقساط آن را بپردازد دادگاه با توجه به وضعیت مالی محکوم علیه شرایطی را مقرر می دارد تا محکوم به بصورت اقساط از او دریافت شود .

در این حالت چنانچه محکوم علیه در زمان مقرر قسط را نپردازد به درخواست محکوم له ذینفع تا پرداخت قسط معوقه و یا اثبات اعسار او از پرداخت باقی مانده محکوم به ، حبس می شود .

پرسش : در صورت صدور حکم اعسار یا تقسیط چنانچه محکوم له از محکوم علیه اموالی بدست بیاورد آیا قادر به توقیف آن می باشد ؟

- اعسار : به حالتی گفته می شود که به واسطه آن شخص بعلت عدم کفایت دارائی یا عدم دسترسی به مال خود قادر به پرداخت محکوم به نمی باشد .

پاسخ: صدور حکم اعسار یا تقسیط مانع استیفا و مطالبه حقوق محکوم‌له از اموالی که بعداً از محکوم علیه بدست می‌آید نخواهد بود .

پرسش: چنانچه محکوم علیه اموال خود را به دیگری منتقل تا از پرداخت محکوم به شانه خالی کند آیا قانوناً چاره‌ای برای این کار اندیشیده شده است ؟

پاسخ: اگر محکوم علیه با قصد فرار از پرداخت بدهی و تعهدات مالی اش ، مال خود را به دیگری انتقال دهد به نحوی که از باقی مانده اموال کافی برای پرداخت بدهی اش نباشد عمل او جرم و به حبس از ۴ ماه تا دو سال محکوم می‌شود و اگر کسی که اموال به او منتقل شده با علم و اطلاع اقدام کرده باشد شریک در جرم محسوب خواهد شد و اگر مال در ملکیت انتقال گیرنده باشد عین آن و در غیر این صورت مثل یا قیمت آن از اموال انتقال گیرنده بابت پرداخت بدهی و طلب محکوم‌له برداشت می‌شود .

